

BEZINNING Boswachter Erik van der Spek heeft nooit reden gehad om Texel te verlaten

Hoop voor de natuur

In de loop der jaren zag Erik van der Spek inzichten over natuurbeheer en de kijk op de natuur veranderen. Hij ziet de gevolgen van de klimaatcrisis en ziet deze toenemen. Toch heeft hij hoop dat het tij ten goede zal keren en deze heeft hij voor een groot deel op jongeren gevestigd.

Heleen Vink

De Slufter ■ Met Texel als standplaats is Erik vergroeid met de eilandnatuur. Logisch, na ruim veertig jaar werkzaam te zijn als boswachter en vogelwachter, en daarnaast als insectenwaarnemer. Nu is hij 66 en gaat hij met pensioen.

Weloverwogen zijn woorden kiezend verwoordt hij zijn hoop. „Mijn hoop zit erin dat er een brede beweging van mensen is zoals Urgenda (een Nederlandse actiegroep die zich ten doel stelt om Nederland sneller duurzaam te maken, red.), maar zeker is deze beweging ook sterk onder de jeugd vertegenwoordigd. Zie de schoolstakingen op vrijdag die de Zweedse milieuactiviste Greta Thunberg in werking heeft gezet. Er zit een opgaande lijn in betrokkenheid. We kunnen het oplossen, maar moeten wel beginnen.”

Buitenactiviteiten

Erik is in Arnhem geboren als zoon van een beroepsmilitair. Zijn vader werd regelmatig overgeplaatst en het gezin verhuisde mee met als eindplaats Harderwijk. Buiten zijn was en is voor Erik een noodzaak. „Onze ouders namen ons veel mee naar buiten, naar bos, zee, duinen en hei. Er waren vakanties in Egmond aan Zee en Sint Maartensvlotbrug. In Harderwijk was er de scouting met buitenactiviteiten en in de bovenbouw van de lagere school had ik een leraar die voor biologie er met ons op uit trok.”

Op de mavo werd bij een beroepskeuzetest de bosbouwschool geopperd, een opleiding waarvan hij niet wist dat die bestond. Na afronding van deze driejarige opleiding volgt een jaar Groenvoorziening en Recreatie op de tuinbouwschool. Na het vervullen van zijn dienstplicht solliciteert Erik. „Bij toeval werd ik op Texel aangenomen. Daarna heb ik geen reden meer gehad om hier weg te willen”, moet hij lachen.

Zeker niet toen hij kennis kreeg aan de dochter des huizes waar hij op kamers was. „Mijn toenmalige functie was bosopzichter. Daarna heb ik hier bijna alles gedaan, behalve de baas van het spul zijn. Maar dat vond ik niet erg, hoe hoger de functie hoe minder je buiten mag komen.”

Gebruiksgoed

Natuur op Texel toen en nu? „In veertig jaar tijd is er veel veranderd. Ieder is een kind van zijn tijd en als omstandigheden en inzichten veranderen, verander je als het goed is mee. Hier op het werk houden we elkaar ook altijd kritisch.”

Ingetogen maar bevlogen licht hij toe. „Überhaupt kijken we inmiddels als samenleving anders naar de natuur. Minder als een gebruiksgoed en meer als iets wat zelfstandig is en rechten heeft. Juridische rechten zijn bijvoorbeeld in ontwikkeling voor de Waddenzee en rivieren. Als je iets in de natuur wilt moet je daar een goed verhaal bij hebben. Er wordt steeds kritischer gekeken bij het afgeven van vergunningen.”

Erik van der Spek: „Onze ouders namen ons veel mee naar buiten, naar bos, zee, duinen en hei.”

HELEEN VINK

„
Er zit een opgaande lijn in betrokkenheid. We kunnen het oplossen, maar moeten wel beginnen

De boswachter is enthousiast over de veranderde kijk op natuur en op natuurbeheer. In zijn beginjaren was het bijvoorbeeld zaak omdat na de aanleg van de Afsluitdijk de natuurlijke aangroei kust, was veranderd in een afslagkust, de zeereep als duinendijk strak in stand te houden.

Grillig

„Op Texel doen we dat inmiddels op een natuurlijker manier. De duinen zijn onze zeedijk en deze is grillig juist veiliger en natuurlijker. Een zeereep met kerven, inhammen, waardoor zand kan stuiven. Als er met storm water inrolt verliest het zijn kracht en neemt veel minder zand mee terug de zee in. Dat een levend landschap goed is als waterkering hebben we nu met zijn allen door. Traag, maar de beweging is er.

Ook het pleiten voor meer bomen. Voor stukjes duinen is nu het motto; ga op je kont zitten en laat duinbos het natuurlijke eindpunt van vegetatie zijn.” Verder blijft beheer om de bijzondere soortenrijkdom van de open duinen te behouden noodzakelijk.

Geraakt

Word je net als in je geloof ook in de natuur geraakt? „Misschien nog wel makkelijker in de natuur. In De Slufter ervaar je die weidsheid en ruimte die continu verandert. Een zonnestraal door de wolken of een heel algemene vlinder die je in een bepaalde samenhang raakt. Ik heb moeite met mensen die alleen oog hebben voor uitzonderlijke soorten. Als je niet meer van een zwerm spreuwen kan genieten, dan snap ik het niet meer.”

Advent

Advent is een tijd van bezinning. Symbolisch wordt vier weken lang iedere week een kaars meer aangestoken, tot ze tijdens kerst alle vier feestelijk de donkerte van het eindejaar mogen oplichten. Deze eerste week bezint boswachter Erik zich op onze houding ten opzichte van de natuur.